

УДК 628.349.08

ВПЛИВ МІКРОХВИЛЬ НА ЗДАТНІСТЬ КЛИНОПТИЛОЛІТУ СОРБУВАТИ ІОНИ МІДІ ЗІ СТІЧНИХ ВОД

Пляцко Т.К., Суса Л.В., к.х.н., доцент

(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Україна)

THE EFFECT OF MICROWAVES ON THE ABILITY OF CLINOPTILOLITE TO SORB COPPER IONS FROM WASTEWATER

Pliatsko T., Sysa L., PhD, Assoc. Prof.

(Lviv State University of Life Safeti, Ukraine)

Адсорбція розчинних полютантів на природних сорбентах займає одне з чільних місць серед способів зменшення концентрацій забруднювачів у стічних водах. Для цієї мети все частіше застосовують цеоліти - алюмосилікати з регулярною, впорядкованою кристалічною структурою.

Виробничий процес із застосування цих сорбентів вимагає їх попередньої термічної обробки або хімічної активації, тобто, додаткових затрат енергії та реактивів. У той же час, в науковій літературі описано окремі розробки щодо можливості активації сорбентів із застосуванням мікрохвиль. Цей процес потребує значно менших затрат енергії та мінімуму розхідних матеріалів.

У попередніх публікаціях [1 та ін.] автори вже повідомляли про використання мікрохвиль для попередньої підготовки природного глинистого сорбенту бентоніту. У теперішньому дослідженні автори поставили собі за мету вивчити вплив мікрохвиль на сорбційні характеристики природного сорбенту цеолітного типу – клиноптилоліту – у процесі вилучення ним іонів міді з водних розчинів.

Досліджено зразки цього сорбенту, опромінені мікрохвилями у два способи: а) - попередня промивка клиноптилоліту чистою водою під дією мікрохвиль («стимуляція»); б) - опромінення мікрохвилями суспензії сорбенту безпосередньо у робочих розчинах солей міді («пряме опромінення»).

Показано, що останній спосіб активації збільшує сорбційну здатність клиноптилоліту за іоном міді у порівнянні зі «стимульованим» сорбентом. Висловлено припущення, що основну роль у збільшенні сорбційної ємності цього алюмосилікату відіграє збільшення кількості та розмірів мікропор на поверхні його кристалітів внаслідок спільної дії мікрохвиль та диполів води.

Крім того, цілком ймовірним є вивільнення місць, які займали «сіольні» гідроксильні групи на поверхні кристалів клиноптилоліту, внаслідок часткового руйнування алюмосилікатного каркасу під дією мікрохвиль в присутності води. Цей процес збільшує активну площу поверхні сорбенту та, відповідно, його сорбційну ємність.

Література:

1. A. Kontsur, L. Sysa, M. Petrova. Investigation of copper adsorption on natural and microwave-treated bentonite // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. - 2017. – Т. 6. - № 6(90). – С. 26-32.